

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Fülöp Dénes ügyvéd (9022 Győr, Pálffy u. 2. III/12.) által képviselt felperesnek a dr. Vator Zsuzsanna jogtanácsos által képviselt alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. december 10-én kelt 25.G.41.192/2009/11. számú ítélete ellen a felperes által benyújtott fellebbezés folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 750.000 (hétszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget, továbbá az államnak külön felhívásra 900.000 (kilencszázezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Felperest gépjármű-kereskedelmi tevékenység folytatására hozták létre.

Alperes pénzügyi vállalkozás, főtevékenysége az egyéb hitelnyújtás.

Az alperesi üzletszabályzat 2.1.2. pontja szerint alperes és az üzletfél üzleti kapcsolataikban kölcsönösen együttműködve, egymás érdekét is figyelembe véve kötelesek eljárni, az 5.1.6. pont feljogosítja az alperest arra, hogy a pénzügyi

szolgáltatási tevékenysége körében keletkezett, esedékessé vált követelése erejéig beszámítással éljen.

Az 5.4.3. pont értelmében a biztosítékok érvényesítése során alperes törekszik az üzletféllel történő együttműködésre, az 5.4.4. pont pedig kimondja azt is, a gépjármű vásárlására nyújtott kölcsönök esetén, amennyiben a biztosíték érvényesítése a szerződés azonnali hatályú felmondása miatt válik szükségessé, alperes a gépjárműből történő kielégítés esetén elsősorban az üzletféllel történő közös értékesítésre törekszik.

A peres felek között 2008. április 28-i keltezéssel több szerződés, így együttműködési megállapodás, jutalék-előleg megállapodás, valamint gépjármű készlet finanszírozásához hitelkeret-szerződés jött létre.

A felperes mint kereskedő és az alperes mint finanszírozó közötti együttműködési megállapodás szerint felperes feladatát képezte az üzletfelek részére részletes tájékoztatás nyújtása az alperes által kínált finanszírozási konstrukciók feltételeiről, az alperes és az ügyfél közötti finanszírozási szerződés megkötésében való aktív közreműködés.

A 41. pont szerint a megállapodás írásban 30 napos felmondási határidővel, indokolás nélkül bármikor felmondható.

A felperes mint kereskedő és az alperes mint finanszírozó közötti jutalék-előleg megállapodásban a felek rögzítették, közöttük magánszemélyek és vállalkozások gépjármű vásárlásának elősegítése tárgyában együttműködési megállapodás, valamint kereskedői jutalék-megállapodás jött létre. Alperes 25.000.000 forint jutalék-előleget fizet felperesnek, aki kötelezettséget vállalt arra, hogy a 2008. május 1-től 2009. április 30-ig terjedő időszakban az okiratban ugyancsak tételesen rögzített ütemezés szerint minimálisan 400.000.000 forint volumenű ügyfél-finanszírozási szerződést közvetít alperes felé.

A 8. pont feljogosította alperest a jutalék-előleg megállapodás azonnali hatályú felmondására, amennyiben a felperes ütemezés szerinti volumen-teljesítése havi szinten időarányosan nem éri el az előírt összeg 70 %-át.

A peres felek között létrejött hitelkeret-szerződés 1. pontja rögzíti, alperes 2008. április 29-től 2009. április 28-ig 160.000.000 forint hitelkeretet tart felperes rendelkezésére, amelynek terhére az 1.2. pont szerint felperes a szerződésben meghatározott feltételek mellett gépjármű-készlet finanszírozás céljából kölcsönt vehet fel.

A 4.5. pont értelmében felperes a kölcsönösszeg után az ügyleti kamatot minden hónap utolsó napjára kiállított havi kamatszámola alapján a tárgyhónapot követő hónap 20. napjáig köteles az alperes bankszámlájára átutalással megfizetni.

A 9.1. pont kimondja, a szerződés alapján finanszírozott minden egyes és valamennyi gépjármű a teljes hitelkeret, illetve bármely kölcsön fedezetéül szolgál.

A 9.12. pont rögzíti azt is, a felek között fennálló bármely lejárt pénzbeli követelés és kötelezettség egymással szemben beszámítható.

A 12.1. pont szerint alperes a hitelkeret rendelkezésre tartását 5 munkanapot meghaladó tőke- vagy kamatfizetési késedelem fennállta esetén is jogosult átmenetileg felfüggeszteni.

A 12.2. pont pedig egyedi döntés alapján olyan szerződésszegés esetén is feljogosítja alperest a hitelkeret rendelkezésre tartásának átmeneti felfüggesztésére, amely egyébként a szerződés azonnali hatályú felmondását nem alapozza meg.

A 12.3. pont akként rendelkezik, a szerződést bármelyik fél jogosult azonnali hatállyal írásban felmondani a Ptk. 525. § (1) és (2) bekezdésében foglalt esetekben, illetve súlyos szerződésszegés esetén. Az azonnali hatályú felmondással a kölcsön, a kamat, illetve a felmerült költségek egyösszegben azonnal esedékessé válnak.

A 12.4.2. pont szerint súlyos szerződésszegésnek minősül a harmadik öt munkanapot meghaladó fizetési késedelem.

Alperes a jutalék-előleg megállapodás szerinti jutalék-előleget felperes rendelkezésére bocsátotta.

A hitelkeret-szerződés alapján felperes által igényelt egyes konkrét kölcsönösszegek folyósítását megelőzően felperes külön szerződésekkel vételi opciós jogot biztosított alperes részére a finanszírozással érintett gépjárművekre nézve.

Alperes 2008. november 12-én kelt, tértivevényes küldeményként felperes részére 2008. november 13-án kézbesített kamatfizetési felszólítás tárgyú levelében közölte a felperessel, hogy 2008. október 27-i esedékességgel összesen 594.356 forint kamattartozása áll fenn, és felszólította annak 5 napon belüli átutalására azzal, amennyiben felperes fizetési kötelezettségét a megjelölt határidőn belül nem teljesíti, alperes „kénytelen lesz” a hitelkeret-szerződés felfüggesztése - illetve a harmadik, 5 munkanapot meghaladó késedelem esetén a hitelkeret-szerződés azonnali hatályú felmondása - felől intézkedni.

Alperes 2008. november 26-i keltezéssel újabb fizetési felszólítást küldött felperesnek, amelyben a 2008. október 27-én és november 20-án esedékessé vált, összesen 1.252.569 forint kamattartozás megfizetésére is felszólította 15 napos határidő megjelölésével, arra is utalva, a fizetési kötelezettség elmulasztása esetén a hitelkeret-szerződést „kénytelen lesz” felfüggeszteni, illetve a harmadik, 5 munkanapot meghaladó késedelem esetén azonnali hatállyal felmondani.

A tértivevény tanúsága szerint a felszólítást felperes 2008. november 28-án vette át.

A 2008. október 27-i és november 20-i esedékességű alperesi kamatszámllak 2008. december 1-jén „kompenzálással”, a felperes részére a hitelkeret-szerződés alapján folyósított kölcsönösszegbe történt alperesi beszámítással kerültek kiegyenlítésre.

2008. december 22-én a peres felek több e-mailt is küldtek egymásnak.

Így alperes alkalmazottja, azt közölte felperessel, a lehívott kölcsönösszeget akkor tudja folyósítani, ha a 2008. november havi kamatszámlla kiegyenlítésre kerül, továbbá a készlet-finanszírozott autók alperes által kezdeményezett bizományosi konstrukciójú értékesítésre vonatkozó bizományosi szerződéseket felperes aláírtan megküldi.

Válaszában felperesi ügyintéző „az eddigi gyakorlatnak megfelelően” kérte a kamatszámlla „bekompenzálását” a készlet-finanszírozás összegébe.

Felperes ügyvezetője 2009. január 6-án az alperesnek küldött e-mailjében pedig egyebek mellett azt közölte, a bizományosi szerződéseket azért kifogásolják, mert azok alapján alperes akár 50 %-os áron akkor is eladhatná a gépjárműveket.

Alperes 2009. január 19-i keltezéssel a hitelkeret szerződés és a jutalék-előleg megállapodás azonnali hatályú felmondására vonatkozó nyilatkozatokat és a hitelkeret-szerződésen alapuló követelése fedezetéül opciós vételi szerződéssel lekötött 27 személygépkocsira nézve vételi nyilatkozatot állított ki.

A felmondó-nyilatkozatok, a vételi nyilatkozat átadása, továbbá a vételi jog tárgyát képező gépjárművek elszállítása érdekében alperes munkatársai 2009. január 19-én megjelentek felperes győri telephelyén, egyidejűleg a gépjárművek elszállításához szükséges autószállító kamionok felperes telephelye előtt parkoltak le.

Felperes ügyvezetője az alperesi felmondó-nyilatkozatok és egyéb nyilatkozatok átvételét és a gépkocsik kiadását megtagadta.

Ezt követően a felmondó-nyilatkozatok és a vételi nyilatkozat kézbesítésére felperes részére postai úton került sor 2009. január 26-án.

A hitelkeret-szerződést felmondó alperesi nyilatkozat a Ptk. 321. § (1) bekezdésére, továbbá 525. § (1) bekezdés d) és e) pontjára hivatkozással, a hitelkeret-szerződés 12.3. és 12.4.2. pontjában foglaltak is utalva rögzíti, felperes a 2008. június-november hónapok kamatszámlláinak megfizetésével késedelembe esett, 2008.

december 20-án esedékes kamatszámliját pedig nem rendezte, fizetési késedelme a szerződés azonnali hatályú felmondását megalapozó súlyos szerződésszegésnek minősül.

A felmondás tartalmazza azt is, alperes tudomása szerint felperesnek más kereskedőpartner felé több hónapja nem vitatott, kielégítetlen tartozása áll fenn; a felperes által egy év alatt vállalt ügyfél-finanszírozási volumen közvetítésének csak közel negyede valósult meg, ami a jutalék-előleg fizetési megállapodás felmondását vonja maga után; alperesi képviselők tapasztalatai szerint a felperesi kereskedést ügyfelek nem látogatják, az autószalonban hideg van, fűtésére nem áll rendelkezésre megfelelő forrás. Mindezek kimerítik a Ptk. 525. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltakat és így önmagukban alapul szolgálnak a szerződés felmondására.

A jutalék-előleg megállapodás felmondását tartalmazó alperesi nyilatkozat a Ptk. 319. § (1)-(2) bekezdésére hivatkozással, a jutalék-előleg megállapodás 4. és 8. pontjaira utalva rögzíti, a felperes által közvetített ügyfél-finanszírozási szerződések volumene nem éri el a megállapodás szerinti 70 %-os limitet, ami az azonnali hatályú felmondást megalapozó szerződésszegésnek minősül.

Felperes nem fogadta el a felmondásokat, az alperes együttműködési kötelezettséget sértő, rendeltetésellenes joggyakorlására hivatkozással vitatta azok jogszerűségét, és kártérítési igényt jelentett be.

A felek között egyeztetések folytak, amelyek nem vezettek eredményre.

Alperes 2009 márciusában hitelsértés vétsége miatt büntetőfeljelentést tett a Rendőrkapitányságon ismeretlen tettes ellen, mert a felperes az opciós nyilatkozatok kézbesítése után sem adta ki a vételi jog gyakorlása folytán alperes tulajdonába került gépjárműveket.

A feljelentés alapján indult nyomozás során 2009 márciusában, egy délelőtti időpontban két civil ruhás rendőr jelent meg a felperesi autókereskedésben, akik felperes ügyvezetőjével közösen szemlét tartottak.

A büntetőeljárás a nyomozás megszüntetésével zárult.

(Alperes 2009. július 9-én kelt, felperesnek címzett levelében a Ptk. 321. § (1)-(2) bekezdésére és az együttműködési megállapodás 41. pontjára hivatkozással 30 napos határidővel a felperessel kötött együttműködési megállapodást is felmondta.)

Felperes a 2009. április 9-én fizetési meghagyás iránti kérelemmel indult, ellentmondás folytán perré alakult eljárásban előterjesztett keresetében alperest a Ptk. 339. § (1) bekezdésére és 355. § (1) és (4) bekezdésére alapítva kártérítés címén 269.192.000 forint és annak 2008. december 1-től a kifizetés napjáig járó, a

Ptk. 301/A. § (2) bekezdése szerinti késedelmi kamata, valamint a perköltség megfizetésére kérte kötelezni.

Egyebek mellett előadta, a perbeli együttműködési megállapodás, hitelkeret-szerződés és jutalék-előleg megállapodás alapján közte és alperes között egy széles körű, kölcsönös együttműködésen alapuló gazdasági kapcsolat jött létre, amelynek keretében üzletfelei részére értékesítette az alperes hiteleit, tevékenységéért pedig ellenszolgáltatásként alperes jutalékot fizetett, és készlet-finanszírozási keretet bocsátott rendelkezésére. Alperes súlyosan megsértette üzletszabályzatának 2.1.2. és 5.4.3. pontjában írt, továbbá a vele kötött szerződések alapján ráháruló együttműködési kötelezettségét, amikor 2008 decemberétől a készlet-finanszírozást előzetes bejelentés nélkül felfüggesztette arra hivatkozással, hogy felperes az addig működő gyakorlat szerint kamattartozása kompenzálását kérte, a hitelkeret további folyósítását 2008. december 15-én egy blanco, kitöltetlen, felperesre nézve jelentős mértékben hátrányos bizományosi szerződés aláírásához kötötte, a hitel-finanszírozási szerződésben foglaltak betartására felszólító 2009. január 6-i felperesi levélre válaszként 2009. január 19-én őrző-védő emberekkel és áruszállító kamionokkal jelent meg felperes telephelyén az ott lévő gépkocsik elszállítása érdekében, majd pedig ennek megtagadása után azonnali hatállyal felmondta a hitelkeret-, valamint a jutalék-előleg szerződést, továbbá az együttműködési megállapodást.

Alperes eljárása az üzletszabályzat 5.4.4. pontját is sérti, amely a szerződés azonnali hatályú felmondása esetén elsődlegesen gépjárművek közös értékesítését írja elő. Mindezen körülményekre tekintettel az alperesi felmondások is jogellenesek.

A jutalék-előleg megállapodás azonnali hatályú felmondása továbbá azért is jogszabálysértő, mert a szerződésben előírányzott összegű kölcsönszerződések közvetítését rajta kívül álló okból, részben a gazdasági helyzet hátrányos változása miatt, részben azért nem tudta teljesíteni, mert 2008 novemberétől-decemberétől alperes nem szerződésszerűen teljesítette a készlet-finanszírozási megállapodást, amivel megakadályozta a hitelek ügyfelek részére történő kiközvetítését.

A hitelkeret-szerződés azonnali hatályú felmondása pedig azért is jogellenes, mert alperes előzetesen nem jelezte a fizetési késedelem fennálltát és nem szólította fel a teljesítésre.

Ugyancsak jogellenessé teszi a felmondást, hogy alperes a kamatszám-tartozás rendezése körében a szerződés 9.12. pontjában rögzített kötelezettségét megsértve zárkózott el a kamattartozás beszámítás útján történő rendezésétől. A 2008. június 20-i esedékességű kamatszám-összege a felperesi bankszámlán június 27-én terhelésre került, ezért e körben nem esett 5 munkanapot meghaladó késedelembe. A júliusi és augusztusi kamatszámok kifizetése az esedékességet követő 6. munkanapon készpénzben megtörtént, a mindössze 1 napos eltérés nem szolgálhat alapul a szerződés azonnali hatályú felmondására.

A decemberi kamatfizetési késedelemnek pedig alperes azon magatartása volt az oka, hogy a 2008. decemberi készlet-finanszírozásból 784.000 forinttal kevesebbet fizetett a szerződés alapján járó összegnél.

Az alperes dokumentum beküldési késedelemre való hivatkozása részben téves adatokon alapul, részben azért is elfogadhatatlan, mert több esetben történt

folyósítás annak ellenére, hogy a számítógépes rendszer szerint a hitelkeret dokumentum hiány miatt zárolásra került.

Az alperes által a felmondás indokaként felhozott, más kereskedővel szembeni tartozása nem állt fenn, mint ahogy az az alperesi állítás is valótlan, hogy a gépjármű-kereskedésben nem volt fűtés.

Alperes az együttműködési megállapodást is jogellenesen mondta fel, rosszhiszeműen járt el, mert a felek közötti viszony lezárásáig fenn kellett volna tartania ezt a megállapodást. A sajtóhírekből egyebekben arra lehet következtetni, alperes döntését, a szerződések felmondását az indokolta, hogy alperes ki akart vonulni a magyar piacról.

Alperes jogellenes, felróható, szerződésszegő magatartása következtében a 2008. decembertől 2009. augusztus 31-ig terjedő időszakra számolva a főkönyvi kivonattal igazolt havi 27.685.000 forint árbevételből kiindulva felperest elmaradt haszonként 249.192.000 forint kár érte.

Alperes továbbá megsértette a felperes jó hírnévhez való jogát, amikor 2009. január 19-én gépkocsiszállító kamionokkal állta el a felperesi autókereskedés bejáratát, majd pedig indokolatlanul és alaptalanul büntetőfeljelentést tett fedezetelvonás gyanúja miatt felperes ellen, majd pedig a feljelentés alapján 2009 márciusában, nyitva tartási időben ügyfelek, üzletfelek jelenlétében rendőrségi intézkedés történt az alperes telephelyén. A jó hírnév megsértésével alperes az átlagos, általános felperesi forgalomból kiindulva 2x10.000.000 forint, összesen 20.000.000 forint nem vagyoni kárt okozott felperesnek.

Az alperes a kereset elutasítását, felperes perköltségben marasztalását kérte. A kereset jogalapját és összegszerűségét is vitatta.

A jutalék-előleg megállapodás felmondására nézve hangsúlyozta, felperes olyan mértékben maradt el az abban foglalt vállalásától, ami megalapozta a szerződés azonnali hatályú felmondását.

A hitelkeret-szerződés vonatkozásában állította, felperes számos alkalommal a készlet-finanszírozás keretében neki járó kölcsönösszegbe történő beszámítás útján tett eleget kamatfizetési kötelezettségének, amivel gyakorlatilag az általa nyújtott hitelből finanszírozta kamatfizetési kötelezettségét. A 2008. decemberi kamatfizetési késedelemre tekintettel a hitelkeret felfüggesztésre került, ezért a felperes kamatfizetési kötelezettsége teljesítéséig nem terhelte olyan kölcsönfolyósítási kötelezettség, amellyel szemben felperes kamattartozása beszámítható lett volna. Alaptalan ezért a beszámítás körében a hitelkeret-szerződés 9.12. pontjára való felperesi hivatkozás. Állította, felperest előzetesen felszólította a teljesítésre, a mulasztás következményeként a felfüggesztésre is utalva, a felfüggesztés tényéről pedig tájékoztatta felperest, illetve arról felperes az online rendszeren keresztül is értesült. Az pedig nem volt bevett gyakorlat, hogy a készlet-finanszírozás terhére történjék a kamatelszámolás.

Nem vitatta, hogy 2008 decemberében a felperes által igényelhető 3.730.000 forint hitelösszegnél kevesebbet folyósított. Ugyanakkor arra hivatkozott, a hitelkeret-szerződésben csak maximális finanszírozási összeg került meghatározásra, azonban nem volt akadálya annak, hogy kevesebbet fizessen, felperes késedelme

miatt egyébként sem lett volna köteles utalni. Eljárása ezért megfelelt a szerződésben foglaltaknak.

Állította, az általa megjelölt többi felmondási ok is megalapozott.

Vitatta a kártérítési felelősség jogszabályi feltételeinek fennálltát. Mindenek előtt arra hivatkozott, nem tanúsított jogellenes, felróható magatartást. Az elmaradt haszonra, mint kárra történő felperesi hivatkozás is teljességgel megalapozatlan, mert a felperes által előadottak alapján nem állapítható meg, hogy felperes a gépjárműveket ténylegesen haszonnal tudta volna értékesíteni, sem pedig az, hogy milyen mértékű haszontól esett el felperes.

Utalt arra is, köztudomású, hogy a 2008. év végi gazdasági folyamatok hatására a gépjármű értékesítések volumene a korábbi egynegyedére esett vissza. Állította, felperes emiatt nem tudta értékesíteni a gépjárműveket. Egyebekben pedig az értékesítésre annak ellenére lehetőséget biztosított, hogy a felperes készletén lévő gépjárművekre nézve korábban élt vételi jogával. A felperes esetleges kára nincs okozati összefüggésben alperes magatartásával.

A nem vagyoni kártérítési igényt ugyancsak teljességgel megalapozatlannak tartotta.

Az elsőfokú bíróság bizonyítást folytatott, tanúként hallgatta meg alperes marketing igazgatóját, az alperes értékesítési vezetőjét,t, alperes munkavállalóját, továbbá a felperes gazdasági igazgatóját.

..... egyebek mellett előadta, a felperesről 2008. október-november körül jutottak olyan adatok a tudomásukra, amelyek aggodalomra adtak okot, alperes 2009. januárjában hozta meg azt a döntést, hogy a felperessel kötött szerződéseket fel kell mondani, ezzel összefüggésben telefonon beszélt felperes képviselőjével, és figyelmeztette a szerződés felmondására, amire felperes képviselője azt válaszolta, ha olyan fontos a 600.000-800.000 forint kamatkövetelés, akkor nyugodtan vigyék el a kocsikat. Felperes képviselőjének nyilatkozatát úgy értékelte, hogy hozzájárult a gépkocsi elszállításához, ezért jelentek meg alperes képviselői 2009 januárjában gépkocsiszállító tehergépjárművekkel az alperes győri telephelyén. Felperes képviselője azonban a felmondásokat nem vette át, és a gépkocsi átadását is megtagadta.

..... tanúvallomása szerint felperes forgalma kezdettől elmaradt az időarányos vállalástól, az eleinte 60 %-os teljesítés csökkenő tendenciát mutatott.

....., az alperes hitelelemzője - egyebek mellett - úgy nyilatkozott, a teljesítési hiányosságok miatt felperessel e-mailben, telefonon és személyesen is többször történt egyeztetés.

..... vallomása szerint felperesnek volt kamatkésedelme, körülbelül háromszor fordult elő, hogy a határidő után 5-6 nappal teljesített, ezután kompenzálást kértek. Ezt alperes először késve teljesítette, a második alkalommal pedig már egyáltalán nem teljesített.

A felmondásról akkor szereztek tudomást, amikor 2009 januárjában több gépjárműszállító teherautó jelent meg a felperes autószalonjánál, ezt megelőzően az alperes a felmondási szándékát nem jelezte.

Az elsőfokú bíróság 2009. december 10-én kelt 25.G.41.192/2009/11. számú ítéletével a keresetet elutasította, kötelezte a felperest az alperes részére 1.050.000 forint perköltség, az államnak külön felhívásra 900.000 forint eljárási illeték megfizetésére.

Az ítélet indokolása szerint a rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan a hitelkeret-szerződéssel összefüggésben felperesnek a felmondás időpontjában hat kamatszámra tekintetében állt fenn öt munkanapot meghaladó fizetési késedelme.

A 2008. június 20-i esedékességű kamatszámra tekintetében felperes tévesen hivatkozott arra, hogy a teljesítés az esedékességet követő ötödik munkanapon átutalással megtörtént, mert a hitelkeret-szerződés 6.5. pontja értelmében a tartozás összege az alperesi bankszámlán történő jóváírás időpontjában tekintendő teljesítettnek.

A 2008. júliusi és szeptemberi kamatszámok késedelmes teljesítését maga a felperes sem vitatta.

Azon felperesi hivatkozás pedig, hogy a decemberi kamatszámra kompenzálást kért, azért nem fogadható el, mert a rendelkezésre álló adatokból megállapíthatóan az alperes a kamatfizetési késedelemre tekintettel a szerződés 12.1. pontja alapján élt a felfüggesztés lehetőségével, zárta felperes hitelkeretét, kizárva ezzel a beszámítás lehetőségét.

Felperes tehát több mint három alkalommal esett öt munkanapot meghaladó késedelembe, ezért alperes jogszerűen, szerződésszegés nélkül mondta fel azonnali hatállyal a hitelkeret-szerződést. Ezen felmondási ok megalapozott voltára tekintettel az elsőfokú bíróság a felmondásban megjelölt további felmondási okokat már nem vizsgálta.

A jutalék-előleg szerződés felmondására nézve az elsőfokú bíróság tényként állapította meg, hogy felperes teljesítménye egyetlen időszakban sem érte el az előírt volumen 70 %-át a „gazdasági válság” ténye pedig önmagában nem teszi szerződésellenessé alperes felmondását. A finanszírozás felfüggesztésére a felperes saját felróható magatartása, kamatfizetési késedelme szolgált alapul, amire felperes előnyök szerzése végett nem hivatkozhat. Mindezekre tekintettel a jutalék-előleg szerződés azonnali hatályú felmondására szerződésszerűen, a megállapodás 8. pontjában foglaltaknak megfelelően került sor.

Az együttműködési megállapodást, alperes annak 41. pontja alapján ugyancsak szerződésszegés nélkül mondta fel.

Tekintettel arra, hogy a perbeli szerződések felmondása körében alperes terhére felróható, szerződésszegő magatartás nem volt megállapítható, a kártérítési felelősséget megalapozó felróható alperesi magatartás hiányában a felperes

elmaradt haszon megfizetésére irányuló kártérítési követelése a Ptk. 339. § (1) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel megalapozatlan.

E körben az elsőfokú bíróság utalt arra is, felperes keresete összecszerűségében sem megalapozott, figyelemmel arra, hogy az elmaradt haszon számítása során a felperes a korábbi évek gazdasági forgalmát vette alapul, figyelmen kívül hagyva a gépjárműpiacon 2008. évben bekövetkezett visszaesést, amelyre egyebekben más összefüggésben felperes is hivatkozott.

A nem vagyoni kártérítési igényre nézve az elsőfokú bíróság egyebek mellett a Ptk. 78. § (1) és 84. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltakra is utalva kifejtette, a rendelkezésre álló adatok, a tanúvallomások nem támasztották alá a felperes azon állítását, hogy az alperes felmondását felperes telephelyén ismeretlen személyek fenyegetően fellépve kísérelték volna meg átadni felperes részére. Az sem volt megállapítható, hogy ez alkalommal a tárgyalások során olyan eseményre került volna sor, amely harmadik személyek előtt sértette volna felperes üzleti jó hírnevét.

Az áruszállító teherautók felperesi autószalon előtti megjelenése nem tekinthető olyan körülménynek, amely alkalmas lehetne arra, hogy az üzletszerűen gépjármű-kereskedelemmel foglalkozó felperes üzleti jó hírnevét sértse.

Önmagában az a körülmény sem alapozza meg a felperes személyiségi jogvédelmi, nem vagyoni kártérítési igényét, hogy az alperes büntetőfeljelentést tett, amely végülis nem vezetett eredményre. A büntetőfeljelentéssel ugyanis az alperes a rendelkezésére álló jogszabályi lehetőséggel élt, arra nézve pedig nem merült fel adat, hogy alperes megsértette volna a hamis vád, illetve a hatóság félrevezetésének jogszabályi tilalmát.

Az ítélettel szemben felperes fellebbezett jogi képviselő útján, az ítélet megváltoztatását, alperes keresete szerinti marasztalását kérte. Állította, az elsőfokú bíróság a bizonyítékok téves mérlegelésével hozta meg ítéletét. Korábbi nyilatkozatait fenntartva hangsúlyozta, a perbeli szerződésrendszer alapján a felek között összetett gazdasági kapcsolat állt fenn, amelynek keretében a feleket kölcsönös együttműködési kötelezettség terhelte. Alperes akkor tanúsította volna a tőle elvárható magatartást, ha akár szóban, akár írásban előre jelzi, hogy a jogviszonyt meg kívánja szüntetni. Ezzel szemben az azonnali hatályú felmondást megelőző munkanapon alperes még szóban úgy nyilatkozott, az üzleti kapcsolat a korábban kialakult gyakorlat szerint változatlanul fennmarad.

Állította, a felek közötti tartós és szoros együttműködésen alapuló jogviszonyra tekintettel alperessel szemben az átlagosnál szigorúbb elvárhatósági követelmények érvényesülnek. Alperes magatartásának felróhatóságát bizonyítja, hogy a szerződések felmondásával gazdasági erőfölényével visszaélve felperest olyan helyzetbe kényszerítette, hogy gazdasági működése megbénult. Az alperes is nyilvánvalóan tisztában volt azzal, hogy az általa követelt többletbiztosítékot felperes nem tudja rendelkezésére bocsátani, a bizományosi szerződések megkötésére tett alperesi ajánlat ugyancsak a joggal való visszaélésre utal.

Hangsúlyozta azt is, alperes magatartása következtében üzleti hírneve az eltelt időben tovább romlott, az alperes felróható magatartása következtében előállt helyzet felperest hitelképtelenné tette.

Sérelmezte azt is, hogy a rá háruló bizonyítási teherre nézve elmaradt részletes tájékoztatása, nem került kellő konkrétsággal meghatározásra az általa bizonyítandó tények köre.

A Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdésében foglaltakra utalva állította azt is, alperes a felmondásra okot adó felperesi magatartás esetén is akkor járt volna el a tőle elvárható módon, ha együttműködik vele a jogviszony mindkét fél számára elfogadható lezárása érdekében.

A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság a per eldöntéséhez szükséges tényállást a kellő bizonyítás lefolytatását követően, a perbeli adatok helyes mérlegelésével, értékelésével állapította meg és az arra alapított jogi következtetése is mindenben helytálló.

A felperesi fellebbezésben előadottakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a következőkre mutat rá.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az együttműködési megállapodás felmondására az abban foglaltak maradéktalan betartásával került sor, mint ahogy azt is, hogy alperes kamatfizetési kötelezettségével több mint három alkalommal öt munkanapot meghaladó késedelembe esett, amire tekintettel a hitelkeret rendelkezésre tartásának felfüggesztése, majd pedig a hitelkeret-szerződés azonnali hatályú felmondása is megfelelt a hitelkeret-szerződésben foglaltaknak, így módon tehát alperes terhére szerződésszegő, visszaélészerű joggyakorlásnak minősülő magatartás nem volt megállapítható.

Akkor is helytálló álláspontra helyezkedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy miután felperes a jutalék-előleg megállapodásban vállalt ütemezés szerinti volumen teljesítésétől elmaradt, a jutalék-előleg szerződés azonnali hatályú alperesi felmondására is szerződésszegés nélkül, a szerződés rendelkezéseinek megfelelően került sor.

Arra figyelemmel pedig, hogy a perbeli szerződések egyikére nézve sem volt megállapítható, hogy alperes szerződésszegő módon, jogellenesen, együttműködési kötelezettségét megsértve gyakorolta volna a felmondás jogát, az alperes kártérítési felelősségét megalapozó jogellenes, felróható magatartás hiányában az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el a felperes elmaradt haszon megfizetésére irányuló kártérítési igényét.

Akkor sem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a személyiségi jogok, a jóhírnév sérelmére alapított nem vagyoni kártérítési igényt ugyancsak megalapozatlannak találta. E körben helytállóan helyezkedett arra az álláspontra, hogy alperes terhére nem volt megállapítható a felperes személyiségi jogainak, jóhírnevének sérelmét

eredményező, a nem vagyoni kártérítési igényt megalapozó jogellenes magatartás, különös tekintettel arra, hogy önmagában sem az utóbb eredménytelennek bizonyult büntető feljelentés ténye, sem pedig alperes azon eljárása nem értékelhető a felperes személyiségi jogainak megsértéseként, hogy a hitelszerződésből eredően felperessel szemben fennálló követelése biztosítékát képező, opciós jogával terhelt gépkocsik elszállítása érdekében alperes a felperes telephelyén gépkocsi szállító teherautókkal jelent meg.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helyes indokaira tekintettel helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a pereszes felperest a Pp. 78. § (19) bekezdése alapján kötelezte az alperes 32/2003.(VIII.23.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alkalmazásával a tényleges ügyvédi tevékenységre figyelemmel mérsékelt összegben megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetéséről a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2010. június 25.

. Rózsa Éva s. k.
a tanács elnöke

Dr. Felker László s. k.
előadó bíró

Dr. Rutkai Éva s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiss Sándorné
tisztviselő